

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

Олімпійський спорт

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ НОВОГО ЧАСУ

ДОЦЕНТ Л. РАДЧЕНКО

План:

1. Періодизація Олімпійських ігор сучасності та її характеристика.
2. Олімпійські ігри до Першої світової війни.
3. Олімпійські ігри між Першою та Другою світовими війнами.
4. Олімпійські ігри після Другої світової війни.
5. Олімпійські ігри з 1994 р. по наш час.

Література:

1. Олимпийский спорт: учебник для студентов вузов физического воспитания и спорта: в 2 кн. Кн. 1 / В.Н. Платонов, С.И. Гуськов. – Киев: Олимпийская лит., 1994. – 496 с.
2. Олимпийский спорт. Учебник: в 2 т. Т. 2 / В.Н. Платонов, С.Н. Бубка, М.М. Булатова [и др.]; под ред. В.Н. Платонова. – Киев: Олимпийская лит., 2009. – 696 с.
3. Олимпийский спорт: учеб.-метод. пособие для студентов вузов / [В.Н. Платонов, М.М. Булатова, Ю.П. Мичуда и др.]. – К.: Олимпийская лит., 2014. – 176 с.

Розробка періодизації олімпійського руху дозволяє:

- виділити різноманітні періоди сучасного олімпійського руху і розкрити їх відмінні риси;
- досліджувати соціальну роль, місце та функції олімпійського руху в різні періоди розвитку;
- виявити загальні та спеціальні, прямі і непрямі, об'єктивні та суб'єктивні чинники розвитку олімпійського руху ;
- показати вплив олімпійського руху на прогрес світового спорту.

Критерії періодизації олімпійського руху :

- соціально-політичний критерій (результати класової боротьби пролетаріату)
- терміни роботи президентів МОК;
- терміни проходження світових війн (4 періоди).

Загальна характеристика I періоду сучасного олімпійського руху (1896-1912 рр):

- незначна популярність Олімпійських ігор; Ігри поєднуються з міжнародними виставками;
- низький рівень організації Олімпійських ігор, фінансові складнощі;
- нестабільна програма і розтягнутість Ігор на декілька місяців;
- у багатьох видах спорту відсутні єдині міжнародні правила.

Позитивні сторони I періоду сучасного олімпійського руху:

- популяризація спорту в світі, починають проводитися національні чемпіонати, створюються різні спортивні організації;
- регулярне проведення п'яти Олімпійських ігор.
- в Олімпійських іграх розпочинають брати участь жінки (II Олімпійські ігри);
- вводиться реєстрація світових рекордів та інших спортивних досягнень;
- зароджується теорія і методика спортивного тренування; поняття техніка, тактика;
- будуються спортивні споруди;
- олімпійський спорт перетворюється на арену співпраці спортсменів і фахівців різних країн у культурі, науці та інших сферах діяльності.

Загальна характеристика II періоду сучасного олімпійського руху (1924-1948 рр):

- період між I і II Світовими війнами з глибокою моральною кризою. В Європі створюються несприятливі умови для розвитку олімпійського руху.
- XII та XIII Олімпійські ігри (1940 р., 1944 р.) не проводилися.
- з'являються ініціативи розділити Олімпійські ігри на самостійні напрями: за регіональними, статевими ознаками або професійною приналежністю.
- політика МОК заслуговує критики: в 1938 р. вибрані треті члени в МОК для Німеччини, Італії, Японії – країн, що готувалися до війни; МОК активно виступав за неприйняття міжнародного робочого спортивного руху; запроваджено антирадянську спортивну блокаду.

Позитивні сторони II періоду сучасного олімпійського руху:

- з'являється символіка олімпійського руху: олімпійські прапор; олімпійська клятва; олімпійське гасло; олімпійський вогонь;
- розпочинають окремо проводитися зимові Олімпійські ігри (з 1924 р.);
- удосконалюється міжнародний олімпійський рух: його структура, організаційно-правові основи;
- починає впроваджуватися практика проведення тренувальних зборів і сумісне поселення спортсменів в Олімпійському селищі;
- спортсмени розпочинають спеціалізуватися в одному виді спорту;
- стабілізується програма Олімпійських ігор і правила змагань;
- олімпійський рух розповсюджується на незалежні держави Латинської Америки, британські колонії, країни Азії.

Загальна характеристика III періоду сучасного олімпійського руху (1952-1992 рр):

- після виходу на олімпійську арену СРСР та інших соціалістичних країн постає питання - чи зможе Олімпійський спорт стати ареною мирної співпраці протилежних політичних систем;
- протягом всього періоду відбувається протиборство за лідерство на олімпійській арені двох супер-держав СРСР і США;
- діяльність МОК спрямована на врегулювання конфліктів, в основі яких були суперечності політичного характеру:
 - а) проблеми з участю спортсменів ГДР в міжнародних змаганнях, як самостійної команди;
 - б) суперечки визнання НОК Південної Кореї та НОК КНДР, НОК Китайської Народної Республіки та НОК Китайської Республіки (о. Тайвань);
 - в) протистояння апартеїду в ЮАР;
 - г) бойкоти Олімпійських ігор;
 - д) теракт на Олімпійських іграх.

Позитивні сторони III періоду сучасного олімпійського руху:

- розширюється географія Олімпійських ігор (Австралія, Японія, Мексика);
- розпочинаються телетрансляції Олімпійських ігор;
- розпочинається боротьба із вживанням заборонених препаратів;
- МОК набуває юридичного статусу.
- значні зміни відбуваються в програмі олімпійських змагань, розвитку матеріальної бази видів спорту, суддівстві;
- вдосконалюється методика спортивної підготовки олімпійців; збільшується об'єм і якість знань в галузі фізіології, біохімії, морфології, біомеханіки, психології, спортивної медицини;
- до участі в Олімпійських іграх стали допускатися спортсмени-професіонали.

Загальна характеристика IV періоду сучасного олімпійського руху (1994 р. – по наш час):

- закінчилася ера "холодної війни", Олімпійські ігри перестали бути ареною гострих суперечок між соціалістичними та капіталістичними державами;
- загострилась проблема взаємовідносин в олімпійському спорті між державами з потужним економічним і спортивним потенціалом та "малими" країнами;
- активізувалась роль азіатських країн у розвитку олімпійського руху;
- загострилась проблема фізичного та психічного перенавантаження спортсменів;
- набуває гостроти проблема допінг контролю;
- загострилась проблема забезпечення безпеки проведення Ігор;
- значну роль в розвитку олімпійського руху почали відігравати новітні технології;
- започатковано проведення Юнацьких Олімпійських ігор;
- запроваджено стратегію розвитку олімпійського руху "Порядок 2020"

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

Олімпійський спорт

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ НОВОГО ЧАСУ

ДОЦЕНТ Л. РАДЧЕНКО